

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Bratislave, dňa 2. augusta 2023

NCZI: Plne dojčených detí u nás pribúda. Výlučne na materskom mlieku žije prvého pol roka viac než polovica

Najnovšie údaje Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) potvrdzujú pozitívny trend vo vývoji plne dojčených detí. Výlučne na materskom mlieku prvých šesť mesiacov žilo v minulom roku 55 %.

Prvý augustový týždeň patrí každoročne celosvetovo dojčeniu. Kým podľa údajov Svetovej zdravotníckej organizácie je na svete dojčená ani nie polovica detí mladších ako 6 mesiacov, dáta zbierané a spracúvané NCZI ukazujú dlhodobu pozitívny trend v dojčení - na konci 6. mesiaca je u nás dojčená nadpolovičná väčšina detí.

Podľa medzinárodného „Dohovoru o právach dieťaťa“ má každé dojča a dieťa právo na správnu výživu. Napriek tomu je podľa dát WHO až 45 % úmrtí detí spojených s podvýživou. Odhaduje sa, že v roku 2020 bolo celosvetovo 149 miliónov detí mladších ako 5 rokov príliš nízkych na svoj vek, 45 miliónov bolo podľa odhadov príliš chudých na svoju výšku a 38,9 milióna malo nadváhu alebo obezitu. Len približne 44 % detí vo veku 0–6 mesiacov je výlučne dojčených.

Každý rok by sa mohlo zachrániť viac ako 820-tisíc životov detí mladších ako 5 rokov, ak by boli všetky deti vo veku 0 – 23 mesiacov optimálne dojčené. Výživa dojčiat a malých detí je kľúčovou oblasťou na zlepšenie prežitia detí a podporu zdravého rastu a vývoja. Prvé 2 roky života dieťaťa sú obzvlášť dôležité, pretože optimálna výživa v tomto období znižuje chorobnosť a úmrtnosť, znižuje riziko chronických ochorení a celkovo podporuje lepší vývoj.

Výlučné dojčenie po dobu 6 mesiacov má výhody pre dieťa i matku. Včasnú začiatie dojčenia do 1 hodiny po pôrode chráni novorodenca pred infekciami a znižuje úmrtnosť novorodencov. Materské mlieko je ostáva dôležitým zdrojom energie a živín aj u detí vo veku 6–23 mesiacov. Dokáže zabezpečiť aj viac ako polovicu energetických potrieb dieťaťa vo veku od 6 do 12 mesiacov a až tretinu energetických potrieb dieťaťa medzi 12. a 24. mesiacom života. Deti a dospelávajúci, ktorí boli dojčení, majú menšiu pravdepodobnosť nadváhy alebo obezity. U matiek optimálne dojčenie znižuje riziko rakoviny vaječníkov a prsníka.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

Na Slovensku dlhodobo zaznamenávame pozitívny trend s miernymi výkyvmi vo vývoji počtu plne dojčených detí do konca 6. mesiaca.

Vývoj podielu plne dojčených detí v SR na konci 6. mesiaca života v %, 2009 – 2022

Rok	Počet evidovaných detí s dosiahnutým vekom 6 mesiacov	z toho počet plne dojčených do konca 6. mesiaca života	Podiel plne dojčených detí k počtu evidovaných detí v %
2009	51 528	23 390	45,4
2010	50 026	24 653	49,3
2011	48 632	24 750	50,9
2012	47 466	24 968	52,6
2013	45 613	24 432	53,6
2014	47 124	25 148	53,4
2015	47 047	25 172	53,5
2016	48 545	25 443	52,4
2017	50 122	26 270	52,4
2018	49 216	27 048	55,0
2019	49 377	28 227	57,2
2020	49 419	27 848	56,4
2021	48 850	27 504	56,3
2022	45 548	25 054	55,0

Zdroj: NCZI: Ročný výkaz o činnosti všeobecnej ambulancie pre deti a dorast

[Všeobecná starostlivosť o deti a dorast](#)

Svetový týždeň dojčenia pripadá každoročne na prvý augustový týždeň za podpory WHO, UNICEF a mnohých ministerstiev zdravotníctva a partnerov občianskej spoločnosti. Tohtoročná téma sa zameria na skĺbenie dojčenia a práce a obhajobu základných materských práv, ktoré podporujú dojčenie – materská dovolenka v trvaní minimálne 18 týždňov, ideálne viac ako 6 mesiacov a zabezpečenie podmienok pre dojčenie aj po návrate žien na pracovisko. Podľa zistení WHO viac ako pol miliardy pracujúcich žien sa vo vnútroštátnych právnych predpisoch neposkytuje základná ochrana materstva. Len v päťtine krajín sa vyžaduje od zamestnávateľov, aby zamestnankyniam poskytli platené prestávky a priestor na dojčenie, alebo odsávanie mlieka.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk